

L'espasa, sobre Florentino

La Fiscalia

Anticorrupció té previst convocar a declarar Florentino Pérez per mor de com aconseguí l'adjudicació de les obres de l'hospital balear de Son Espases.

El poderós hòlding empresarial ACS (Actividades de Construcción y Servicios), presidit pel president del Reial Madrid Florentino Pérez, ha aconseguit suculents contractes a les Illes. Entre d'altres, va ser l'encarregat de fer les obres d'ampliació a diversos ports illencs, de construir el segon forn de la molt polèmica planta d'incineració de residus urbans de Son Reus, a Palma, i, sobretot i més recentment, assolí la concessió de la construcció del nou hospital de referència de Balears, Son Espases.

ACS no és una empresa qualsevol. Es tracta d'un grup que compta entre els seus accionistes més importants amb diversos noms característics de la cort madrilenya: els famosos *Albertos*, Alberto Alcocer i Alberto Cortina; la família March, amb Carlos i Juan al capdavant –néts del gran contrabandista, empresari i banquer mallorquí Joan March Ordinas–, els quals són els caps de la Banca March i del poderós grup empresarial i d'inversions Corporación Alba; el president del grup mallorquí multinacional hotelier i de serveis turístics Iberostar, Miquel Fluxà... Així mateix, l'hòlding té entre els seus

consellers el conegut advocat català Miquel Roca i Junyent, defensor de la filla petita del rei vell jubilat Joan Carles en el cas judicial en què és investigada com a sospitosa de ser una delinqüent fiscal. Tant el lletrat com la resta de citats són amics del vell Borbó, que resideix durant els estius –o residia, fins l'any passat– al palau de Marivent, els serveis de neteja del qual, a càrrec d'una empresa que forma part d'ACS –vegeu requadre–, està actualment sota investigació judicial per suposat delictes de malversació de fons públics.

Els problemes a Balears amb la justícia del grup presidit per Florentino no són només el de la concessió de neteja referida. La més gran obra que ha realitzat, la de l'hospital de Son Espases, li pot suposar un maldecap molt més seriós. De fet, de moment és previst que en les pròximes setmanes la Fiscalia Anticorrupció el citi a declarar. ACS va ser la beneficiària del concurs per a la construcció del nou hospital de referència de les Illes per valor de 635 milions d'euros. La Fiscalia Anticorrupció té almenys un testimoni –l'ex-consellera de Sanitat del Govern de Jaume Matas, Aina Castillo– que

dóna versemblança a la sospita que la concessió a la constructora Dragados –la gran empresa constructora que forma part d'ACS– va ser ordenada directament pel president del Govern, Jaume Matas, en rectificació de la seva ordre inicial que era afavorir l'opció de l'altre aspirant a la concessió, OHL (Obrascón Huarte Laín), presidida per Juan Miguel Villar Mir, ex-ministre d'Hisenda i vice-president del Govern espanyol entre 1957 i 1976, sota la presidència de Carlos Arias, antic vice-president del Reial Madrid i marquès de Villar Mir des de 2013, el qual, per cert, també serà citat a declarar.

Segons com vagin les declaracions, el cas *Son Espases* pot sacsejar la cort madrilenya dels grans interessos empresarials.

Rocambolosa concessió. La Fiscalia Anticorrupció no sols està investigant l'atorgament, l'any 2006, de la construcció de l'hospital de Son Espases, també ha obert una altra línia per identificar un possible delictes de tràfic d'influències que es podria haver perpetrat anteriorment. A principis de 2003, quan Jaume Matas era encara ministre de Medi Ambient del Govern

Florentino Pérez, president del Reial Madrid i president d'ACS, el gran grup empresarial que construí Son Espases, serà cridat a declarar davant la fiscalia. La concessió de les obres de l'hospital de referència de les Illes, Son Espases, està sota sospita de corrupció i és investigada actualment per la Fiscalia Anticorrupció de Balears. El Govern de Jaume Matas va ordenar, presumptament, que el concurs per a la concessió de la construcció de Son Espases el guanyés ACS.

de José María Aznar, va celebrar un sopar amb rellevants empresaris, després d'anar a veure un partit de futbol del Reial Madrid, als quals revelà que si era el futur president de les Illes –va deixar el ministeri el març per ser el candidat als comicis balears de maig que guanyà per majoria absoluta– pensava construir en una determinada zona un nou hospital, la qual cosa posava en valor especulatiu tots els terrenys de la zona, aleshores considerats rústics, i que obre la porta a l'existència del delictes citat.

Matas guanyà les eleccions i tot d'una anuncià que no es reformaria el vetust complex hospitalari de Son Dureta, de quasi cinquanta anys d'existència, sinó que el Govern en construiria un de nou. I que la zona decidida per fer-ho era la finca coneguda amb el nom de Son Espases, situada al Secar de la Real, a la rodalia del nucli urbà de Palma, just devora el monestir medieval de la Real, construït el segle XIII poc després de la conquesta, entre els murs del qual visqué, orà, escrigué i estudià Ramon Llull. Justament per aquesta proximitat, i també perquè la zona era rústica, els veïnats del Secar es mobilitzaren tot d'una contra les

pretensions de l'executiu de Matas al crit de "Salvem la Real".

Però el PP menyspreà absolutament les protestes socials, així com les de l'oposició política –PSOE, PSM, Esquerra Unida, Els Verds...– que demanaven que no es fes el nou hospital a Son Espases i que es reformés Son Dureta. Matas ordenà a la consellera de Sanitat, Aina Castillo, que tirés endavant l'adquisició de la finca i el procés per treure a concurs la futura construcció del nou centre sanitari de referència. Així es va fer. La concessió de la construcció de l'hospital Son Espases es va concretar a finals de 2006. El mateix any, per cert, en què tant OHL com Dragados, les dues empreses que concorregueren al concurs, varen donar (presumptament, és clar) generoses quantitats de doblers al PP, segons els famosos *papers de Bárcenas*.

Castillo va ser reclamada per la Fiscalia Anticorrupció el passat juliol, davant de la qual cantà tot el que sabia. Els mateixos dies va ser citat qui havia estat entre 2003 i 2007 el tinent de batlle d'Urbanisme de l'Ajuntament de Palma, Javier Rodrigo de Santos –a la presó actualment per abusos a nins i també investigat per possible corrupció

per haver pagat serveis sexuals professionals a compte d'una targeta de crèdit consistorial–, el qual confirmà el testimoni de l'ex-consellera de Sanitat. Els dos antics alts càrrecs del PP mostraren un procés de concessió realment estrambòtic que genera pertinents sospites de corrupció.

En síntesi, Matas sembla que hauria ordenat a Castillo, primer de tot, que adquirís la finca de Son Espases –en realitat es diu Son Espases Nou per diferenciar-la de Son Espases Vell, que és una altra propietat– i demanà a Rodrigo de Santos que fes les passes necessàries per canviar el Pla d'Ordenació Urbanística de Palma per permetre-hi la construcció de l'equipament hospitalari. Un pic canalitzada aquesta primera fase, hauria ordenat a la seva consellera de Sanitat que dissenyés un concurs de concessió de les obres que afavorís la que seria futura oferta d'OHL.

Tot indicava que l'empresa de Villar Mir es quedaria la concessió de la construcció de Son Espases. Però de sobte intervingué *El Mundo*, denunciant que el Govern volia afavorir l'opció d'aquesta societat. Cal recordar que, el diari, el dirigia en aquells

Fiscalia Anticorrupció denuncia una empresa de Florentino

Son Espases no és l'únic maldecap mallorquí del president del Reial Madrid. El juliol de 2013 la Fiscalia Anticorrupció de les Illes es va querellar contra una empresa del grup ACS, presidit per Pérez. Es tracta de la societat Lireba, que es dedica al manteniment i la neteja d'edificis públics, i que aconseguí el 2007 la concessió d'aquesta activitat a Marivent, la residència d'estiu de la Casa del Rei espanyola. Al mateix temps el ministeri fiscal demanà la imputació de qui fou el responsable de la concessió, el conseller de Presidència del Govern del Pacte de Progrés (2007-2011), Albert Moragues (PSOE). En aquell moment la investigació fiscal, iniciada el 2012, s'havia convertit ja en una querella davant del Jutjat d'Instrucció número 10 de Palma, per un possible delictes de desviament de doblers públics. Fins ara ha transcendit que el ministeri públic ha comprovat que es pagaven els sous als treballadors de l'empresa del grup de Florentino sense que anessin a treballar, i que el volum total de la possible malversació arriba a més de mig milió d'euros. Es dona la curiosa circumstància que Lireba també té adjudicada la neteja de l'hospital de Son Espases. L'empresa va ser fundada el 1985 però fou a partir de 2002 quan va començar a tenir un gran desenvolupament gràcies a entrar dins del grup ACS. Lireba va assolir la concessió de la neteja de Marivent el 2007, sota el Govern de Francesc Antich, del Pacte de Progrés, i la va mantenir fins el 2012, quan l'executiu de José Ramón Bauzá la va anul·lar per "lesivitat de l'interès públic" i denuncià les presumptes irregularitats a la fiscalia, que inicià la investigació.

La consellera de Sanitat del Govern de Jaume Matas, Aina Castillo, declarà davant la fiscalia allò que sembla confirmar les sospites de corrupció en la concessió de Son Espases.

moments Pedro J. Ramírez, amic de Matas. Sorprenentment, i sense que consti una relació causa i efecte entre allò publicat i la decisió del president, la concessió acabà essent per a Dragados, del grup ACS, gràcies sobretot a un informe d'una consultoria externa, anomenada Global. Com que es tractava d'una empresa privada, que al cap i a la fi el que vol és guanyar diners, resulta xocant que determinés el concurs públic.

El PSOE i Son Espases. L'hospital començà a ser construït per Dragados quan faltava un mig any escàs per a les eleccions. L'oposició política –PSOE, PSM, EU, Verds...– i social –Plataforma Salvem Son Espases, GOB, OCB, etc.– es va fer notar molt intensament durant aquells mesos. Aleshores tots els col·lectius socials crítics es cregueren la promesa que els va fer l'esquerra política. Que si podien formar un altre Pacte de Progrés per governar les Illes, l'hospital es tiraria enrere a Son Espases i es reformaria el vell complex de Son Dureta. Era una opció complicada però no impossible. Al cap i a la fi les obres no havien fet més que començar, bàsicament consistien encara en grans moviments de terra i els inicis dels fonaments.

Arribaren les eleccions i, com és conegut, en efecte es formà el segon Pacte de Progrés. Tots els col·lectius socials crítics referits ho visqueren com una

gran victòria. L'hospital no es faria a Son Espases. El Govern presidit pel socialista Francesc Antich aturà les obres per "avaluar alternatives" durant quatre mesos. Però ben aviat es veié que tenia uns altres plans. A principis de juliol, just després d'anunciar Antich la interrupció, aquest setmanari va poder parlar amb un dirigent socialista, i diputat, que confessà que "tenim un gran *marró* amb Son Espases". No perquè fos complicat tornar enrere l'obra. Sinó per tot el contrari. Ben aviat va ser de domini públic que el PSOE no podia fer enrere les obres per ordres de la seva direcció a Madrid. Finalment, el mes d'octubre, Antich, "amb molt de mal de cor", segons digué, anunciava en roda de premsa que les obres continuarien perquè "si no, perdriem molt de temps" cercant un emplaçament alternatiu, començant tot el procés de canvis urbanístics, de concessió d'obres... Gairebé ningú es va creure les explicacions oficials. La irritació dels seus companys de Govern –que, tot s'ha dir, s'empassaren la decisió– era perceptible i n'hi havia que imputaven la decisió final a les pressions de la direcció socialista de Madrid per no fer un mal fet a un poderós empresari com Florentino Pérez, que forma part de la cort empresarial de la *Villa y Corte* que tan excel·lents relacions té amb el poder polític tant si l'ocupa el PP com el PSOE.

Miquel Payeras